

Timotiwaa Tere 2

Poolnonj Timotiwaa Tere ano 2

kolooro.

Jen-asa-asari

Poolnonj mundaŋa ano gbaworo ala ilailaaya Timotiwaajonj “Ando qambaŋmambaŋ qaana konoga mumaŋ,” jen Buŋa Tere koi ooro. Qaa areŋa waŋa ii awaawaa kaparaŋkonjkonj. Poolnonj ii jen asariŋ uuta naŋgonj qambaŋmambaŋa kokaenj muŋ ooro: Timoti giinonj mono pondarj nama Jiisas Kraistwaa kania naŋgonj jen laligowa. Oligaa Buŋa ano Soomongo Areŋ Walaga mojanj, mono iikanonj qokotaanj iikawaa qaaya hoŋabonja ii ejemba kuma oŋoma uukuukuu gawonj menkeba. Tuarenjenj ama gonji siimbobolo kania kania mokolonj monagati eenj, mono kilenj Anutunonj gawonj gonotiwaa so ii kaparaŋ koma menkeba.

Poolnonj galenj meme qaa kotiga Timoti kokaenj muro: Tosianonj “poumapou qaganonj angowowo omaya ama gejajojomban amakejuti” giinonj mono iikawaa qaanonj keuma kambanŋa meso- qesonj tiwilaawabo. Angowowo qaa kaanja kanonj ejemba mende totoonj ilaanj oŋomakejuto, ejemba geja ama momakejuti mono ii menj bolinj oŋono tiwilaawuya.

Poolnonj qambaŋmambaŋ qaaya kuuya naŋgomambaajonj aŋaa laaligoyaa sunduya ooro. Naambaajonj nomaenj gawonj areŋa ama manja qen laligoroti Timotinonj iikawaa qaaya

duduuwabotiwaajon ii kokaen jen asariro, “Niinon Jiisas moma laarin lombo moma mokosinon uujopa ama laligowe. Sisiwerowero ama nongi siimbobolo moma kaparan koma kotiin nambe.”

Buk kokawaa bakaya wanɔ 5 ii kokaen:

Qaa mutuya 1.1-2

Anutu mepeseen Timoti qambanmamban muro
1.3–2.13

Gejanono ano galen meme qaa tosaanɔ 2.14–4.5

Pool horon ureen ama mugi laligoro 4.6-18

Terewaa qaa kota wanɔ 4.19-22

¹ Anutu uusiinanon jen koton Pool nii kuun nono Kraist Jiisaswaa aposol koloojen. Kraist Jiisaswo qokotaan naniin laaligo kombombaɔ nonombaatiwaa qaaya somongorotiwaa Buɔa qaaya jen asarimambaaon wasin nono laligojen.

² *Timoti giinon momalaariwaa wombo merana koloojan. Niinon giwo qaa amin mobojon tere koi oojen.

Manana Anutu ano Ponana Kraist Jiisas, yoronon mono kiankomun kalenmorian goni lu-aenon laligowa.

Poolnon Timoti uuta nanjon qaa jero.

³ Noo ambosakonurunanon Anutu welen qen mun laligogi niinon toroqen gawonɔ mewe Anutunon “Giibe sokonja,” nijoro uugejananon kaen momakejen. Uuna soraaya kolooro Anutu mepeseenkejen. Mepeseen asaga gomantiinɔ qama koolin gii suulan romonjon gomakejen.

* 1:2: Apo 16.1

⁴ Gomesaowe saana jaunga kamaaroti, niinon ii romonjon giimambaajon awelegon kaparan ko-makejen. Giima ainjolon rari korisoronon uuna saa qewaatiwaajon mojen.

⁵ *Giinon gbingbaonja qaa onanon Jiisas moma laarin laligojani, qaa ii uu wombonanon ero romonjonkejen. Wala auga Lois ano nemunga Yunis yoronon uugara meeleni momalaariganon kolooro. Yoro gemagaranon giinon kaanagadeen ama laligojani, iikaya moma laarin kotiijen.

⁶ Kawaajon imowamo laligowabotiwaajon qaa kokaen qen gbilin gijojen: Niinon wala borona wanjanon ama qama kooliwe Anutunon gawon memewaa momo kalen gonota uuganon eji, ii mono men gbilina gere bolan kaanja kotiin jen mende ililingowa. ⁷ Qaa koi mono romongowa: Anutunon Unja Toroya ii jirinjirin ama qarasombunana mobonatiwaajon qaagoto, iyanjaa ku-usumbaa Unjaya nonono saanon uunananon jopagon aon nanamemenana tororo galen koma aon nambonja.

⁸ Kawaajon Ponjanaa qaaya nanjon jen seimambaajon ataqatan mende amba. Kaen qaagoto, mono nii kaanja koloon laligowa. Niinon Pombaa gawonja men laligowe iikawaajon kapuare mirinon noongi rajento, kilen noojon ama kuukamakamaa mende moma laligowa. Mono kotiin nii kaanja awasankaka nama uuwaa gawon men laligowa. Oligaa Bunawaajon ama anjosisiri ama gombuyagati een, mono

* 1:5: Apo 16.1

iikawaa siimboboloya moma mokosiŋgoŋ bosima laligowa. Anutunoŋ ku-usuŋ gomakejiwaa so ii saanoŋ niwo motooŋ kaparaŋ koma bosima laligowota.

⁹ Anutunoŋ monowaa monoyanoŋ Siwe namo mende mokoloŋ oroma kamban iikanonŋ ananaajoŋ romoŋgoŋ areŋ kokaenŋ ano: Anutunoŋ Kraist Jiisaswaaŋoŋ ama kalenŋmoriaŋ nonombaa. Areŋ ii ano ero laligoŋ kouma laligogi anana kolooniŋ. Kolooniŋ Anutunoŋ anana iwaa buŋa kolooŋ soraaya laligowombaaŋoŋ nonooma hamo qeŋ nonono. Anano iwoi awaa aninŋiwaajoŋ ama mende meweŋgoŋ nonoma nonoonoto, iyaŋaa areŋ walaga ii otaŋ nama iikanonŋ nonoono. ¹⁰ Areŋ walaga iikawaa hoŋa ii kamban kokaamba asuganoŋ kolooro. Hamoqeŋe Tonananonŋ asugiŋ Anutuwwa kalenŋmoriaŋa maama nonono. Kraist Jiisasnoŋ asugiŋ koomuwaa esuŋa qeŋ meluŋgoro kemero Oligaa Buŋaya ninisaano asariro. Buŋa qaa ii moma laariŋ saanoŋ laaligo kombombaŋa mokoloŋ tetegoya qaa kotiŋ laligoŋ kamban moŋnoŋ mende koomu kombonŋa mende komuwoŋa.

¹¹ *Anutunoŋ nii Oligaa Buŋa jeŋ asariŋ ejemba kuma oŋomaŋatiwaaŋoŋ kuuŋ nono wasi-wasi eja aposol koloojeŋ. ¹² Aposol koloojeŋiwaajoŋ ama gawoŋa kotiŋ mewe tosiانوŋ aŋgosisiri naŋ nongi siimbobolo momakejeŋ. Siwe Eja moma laariŋ muŋkejeŋi, niinoŋ iwaa kania awaagadeeŋ moma yagojeŋ. Kawaaŋoŋ awasaŋkaka nama kuukamakamaa mende mo-

* **1:11:** 1 Tim 2.7

makejen. Qaago totoon! Anutunonj moma laarinj noma Bunja gawonja ama nonotiwaa so nii galen koma nomambaa kotiinj laligoji, ii moma yagojen. Kaenj moma yagowe gawononj mende sooma kamaaro laligonj uma kambanj somatanonj keubonja. Kaenj moma laarinj iikawaajonj uuwoiwoi mende anjen. ¹³ Momalaariwaa qaa ii uunana meagowaatiwaa sogakolooji, niinonj qaa honja ii kuma goma sili awaa qendeema goma laligowe. Ii mono uu konononj ama kaanjadeen otaanj laligowa. Nono Kraist Jiisaswo qokotaanj motoonj naninj jopagonj nonomakeji, ginonj mono uujopa iikawaa uutanonj laligowa.

¹⁴ Anutunonj giima moma laarinj goma iwoi awaa kuuya gonobunaga kolooji, iikanonj mesoqesoowabotiwaaajonj mono ii galen menj laligowa. Unja Toroyanonj uunananonj nama laligoji mono iwaa ku-usunj qaganonj iwoi honja ii agokayan kona ewaa.

¹⁵ Eisia prowinswaa nenauruna yonononj kuyay nomesaonj gema nugi, ii mojanj. Eja qagara Figelus ano Hermogenes yorononj iyonoo batugianonj laligojao. ¹⁶ Tosianonj nomesaogito, Onesiforus iinonj qaago. Kawaaajonj Ponj, gii mono Onesiforuswaa sumanjuruta kiankomunj onona laligowu. Eja kanonj noo gbadonaajonj (tape) gamu mende qen nomakejato, kambanj mamaga kanonj keraqeeango qen nono uuna bonjonj kono. ¹⁷ Onesiforusnonj Room sitinonj koi kouma kambanj iikanondeen noojonj kaparanj koma monjgama laligonj mokoloonj nono. ¹⁸ Iinonj wala Efesus sitinonj nomaen ilailaa somasomata ama menj afaanjonj noma laligoroti ii geenjo

saanonj moma komujanj. Kawaajonj kambanj somatanonj Pombaa kooronononj keuninj Onesiforusnonj kiankomuwaa tawaya mokoloowaatiwaaajonj qama koolijenj. Kianj.

2

Kraist Jiisaswaaajonj mono manja qeñ laligowa.

¹ Oo uumeleenj merana Timoti, gii mono Kraist Jiisaswo qokotaanj kalenmorianj uutanonj bonj qeñ kotiinj namba. ² Niinonj Buñj qaa kuma gombe mamaganonj niima nanjonj jegi monati, ii ejemba moma laarinj onjo-onjombaa so koloojuti, mono iyonjoo buñj ewaatiwaaajonj onjomba. Kaenj ama onjona ero saanonj ejemba tosaanj toroqenj kuma onjombutiwaa so koloowu.

³ Oo Timoti, gii mono Kraist Jiisaswo nama iwaa manjaqeqe eja akadamugawo koloonj kaparanj koma kotiinj manja qeñ laligowa. Angosisiri ama gombuti, iikawaa siimboboloya mono moma mokosinjonj bosima laligowa. ⁴ Manjaqeqe ejawaa tania ii kokaenj: Kawali galenj wanjianonj eja onjono manjaqeqe tuumbaa arenjonj keuma kema kanj gawonj pondanj menj laligojuti, iyonjononj kuuya galenjianonj jenj kotonkejiwaa so tenj koma ambombaajonj jojorinj nanju. Kaenj nama iyanjiaa laaligowaa nanjonanngowaajonj iwoi monj mende menj laligoju. Uu deendeenj mende laligoju.

⁵ Kawaa sareqaaya monj ii kokaenj: Aangole ejanonj kuu aanjonj keuma jenjkooto galenjaanonj qaa uugunj lanj bobogarinj kenji iinonj akadamuyawo mende koloowaa. Iwaa wanjanonj

haamo aambaa ila monj mende konji kemebaa. Kawaajonj gii mono dindinagadeenj kamba. ⁶ Kaanjiadeenj komakoomo ejanonj gawonj somata mero honja kolooro wala kema jaaya qen nero sokombaa. Tosianonj loorigiti, iyonononj iwaa gematanonj kawuya. Gii mono iikawaa so kotiinj gawonj menj laligowa. ⁷ Qaa oojenj, ii weenjonj moma bimoona Ponjonj mono momakooto gono ii kuuya saanonj moma asariwa. Kawaajonj ii mono uu kononjonj ama romonjonj laligowa.

⁸ Mono Jiisas Kraist romonjonj laligowa. Niinonj Oligaa Buja jenj asarinjenjej, Jiisasnonj qaa iikawaa so kinj Deiwidwaa gbiliga koloonj Hamoqeqe Toya kolooro Anutunonj menj gbiliro koomunonga waaro.

⁹ Niinonj Oligaa Buja qaa ii kaparanj koma jenj asarinj angosisiriwaa siimboboloya mobe kikekakasililinj eja kaanja kasanonj gbadoonj nonjgita rajen. Kaen rajento, Anutuwaanonj Buja qaa ii mende gbadoonj somonjgogi. ¹⁰ Kania kawaajonj ama niinonj siimbobolo kuuya moma mokosinjonj kotiinj nanjen. Anutunonj ejemba iyanjaajonj meweenjonj ononoti, niinonj mono iyonoojonj ama kaparanj koma manja qen laligojenj. Kraist Jiisasnonj hamo qen onono yonononj kaanagadeenj letoma oyanboyanj koloowutiwaajonj mojenj. Uugia meleema laligowuti eenj, mono Siwewaa asamararanonj uma tetegoya qaa kotiinj laligonj ubu. ¹¹ Qaa koi mono powowonj kotakota koloaja:

“Anana uunana walaganonj iwo motoonj komuro laligojonj eenj, mono kaanjiadeenj iwo

kotiin laligowonɔ.

12 *Iwo motoon siimbobolo moma mokosinon laligojoni een, mono kaanjadeen iwaa bentoton uutanon iwo galenkonkon gawon mewonɔ.

Anana ii qakoonjoni een, iinon mono kaanjadeen qakooma nonoma niniima tiiwaa.

13 Anana gema qen munin ironɔ meleema nonombaatiwaa qaa somongoro eji, iinon ii qewagomambaajon amamaawaa.

Mindingindin ama iyanɔa kania utegomambaajon qetetanjonkeja.

Kawaajon ezelobezelo ama qaanana pondan mende otaawonati een, iinon mono kilen (dindinga nama) qaaya pondan otaan iikawaa so ama nonombaa.” Kian.

Anutuwaa Bunɔ gawombaa ejia kokaen koloon laligowa:

14 Oo Timoti, qaa koi duduuwabotiwaajon ii mono jen gbilin onoma Anutuwaa jaasewanon kokaen jen koton onoma laligowa: Momalaariwaa qaa aro kania kania ii mono melenqeleema mondon mende gosin nambu. Jenonkoolinon mono mende totoon ilaan nonomakejato, tosanon niinonjiinon qaa kaanɔa moma elonkalon angi momalaarigianon sooro tiwilaawubo. 15 Giinon mono Bunɔ gawombaa angotete kania kania ii haamo ana Anutunon giima “Sokonjan,” jewaatiwaajon kaparan koma namba. Gii Kraistwaa gawombaaajon gamuga

* 2:12: Mat 10.33; Luuk 12.9

mende moma laligowato, Buᅇa qaa hoᅇa mono tororo mendeema uugia kuuᅇ oᅇoma laligowa.

¹⁶ Balombaa qaa julujulu omaya omaya ii mono yakariᅇ gema qewa. Tosianonᅇ ii jeᅇ seiᅇ laligonᅇ iikaanᅇa kanonᅇ balombaa anᅇonjorayanonᅇ qokottaanᅇ Anutu toroqenᅇ lolomoninᅇ kaamaa amakeju.

¹⁷ Wiji kotiga (qata kensa) kanonᅇ sele busugia siriawo qenᅇ kiro somariinᅇ kemakeji, yoᅇononᅇ iikawaa so qaa omaya jeᅇ iikanonᅇ ejemba meᅇ bolinᅇ oᅇomakeju. Yoᅇoo tuuᅇnonga eja woi qagara Himeneus ano Filetus laligojao. ¹⁸ Yorononᅇ qaa hoᅇaa kania mesaonᅇ jinjauᅇ qenᅇ qaa seᅇa kokaenᅇ jeᅇkejao, “Umeleenᅇ ejemba anono mono gbilinᅇ waama laligojonᅇ. Kawaajonᅇ kanagenᅇ koomunonga mombo mende gbilinᅇ waabonᅇa.” Kaenᅇ jeᅇ tosaanᅇ enᅇkalolonᅇ meᅇ oᅇoni momalaa-rigianonᅇ bolinᅇkeja.

¹⁹ *Kaenᅇ bolinᅇkejato, Anutunonᅇ tando powowonᅇ kotakota kuuroti iikanonᅇ mono kilenᅇ mende joloma nanja. Iikawaa muᅇgeᅇa ii kokaenᅇ oogita eja, “Poᅇnonᅇ anᅇaa buᅇa koloojuti ii moma kotonᅇ oᅇonja.” Muᅇgeᅇa moᅇ ii kokaenᅇ, “Ejemba Pombaa qata meᅇ qamakejuti, kuuya iyoᅇononᅇ mono nanamemeᅇ bologa qenᅇ yakariᅇ laligowu.”

²⁰ Miri somata kanonᅇ juu, monjonᅇ, amanene, komanene, kosonene, uunene kania kania eja. Tosia gerenonᅇ ano gbakonᅇ namononᅇ memeta, ii kambanᅇ so meᅇ gawononᅇ amakejonᅇ. Tosia goul ano silwanonᅇ memetaga. Akadamugiawo kaanᅇa ii korisoro kambanᅇanondeenᅇ gawononᅇ amakejonᅇ. ²¹ Kawaa so moᅇnonᅇ qaa omaya mesaonᅇ

* **2:19:** Janᅇ 16.5

iyana koma konjoratin aoji, iinon mono monjon goulnon memeta kaana koloowaa. Toyanon ii men gawon akadamuyawonon ano menkebaa. Ii mero toomorianawo kolooro Somatayanon iwaajon aisoonkebaa. Anutunon men sorain muro tirin koton nama gawon awaa kuuya memambaajon jorin nambaa.

²² Sagbili laaligowaa siin kombombara bologan galej koma gombabotiwaaajon mono galej men aon laligowa. (Gawongaa honanon kamaawabotiwaaajon ii jejen.) Angobatonon horon gomakejuti, ii mono misinjon gema qen laaligo koi kaana laligomambaajon kaparan koma laligowa: Ejemba uu soraayaa qaganon Pon ilaan onombaatiwaaajon qamakejuti iyonowo mono nanamemen dindina otaan Anutu tororo moma laarin onanon jopagon aon luaenon laligowu.

²³ Tosianon gejajojomban qaa oyomakandowe jen niinongiinon jenonkooli anji angowowo koloonkeji, ii onanon mojan. Kawaajon ii mono yakarin gema qen laligowa.

²⁴ Pombaa gawon meme eja kolooji, iinon mono angowowo ambaatiwaa so qaagoto, ejemba kuuya gumbonjonjon qaganon ama onoma afaanon kuma onoma laligowa. Angosisiri ama mugi ii kotiin mokosinjon laligowa. ²⁵ Tosianon tuarenjen ama mugi ii saanon uuluae qaganon metulanjon mindinjon onomakeba. Kaen ama onono Anutunon uugia men looriro saanon Buja qaa moma koton uugia meleembuyaga.

²⁶ Tuarenjen ejemba yononon Bologa Toyaa

moto siwanon ritogogi onono jeta ten koma amakeju. Kaen ama uugia tooro uuroromonogogia kolooro Bologna Toyaa kasa gbadononga loloon kamaawuyaga. Kian.

3

Kamban tetegyanon laaligo bolin anjonjayawo koloowaa.

¹ Qaa kota koi mono moma koton laligowa: Jiisas kakataa kambananon toriro ejemba kaniagianon boliro tetegyanon laaligo kanjanawo kokaen koloowaa: ² Ejembanon angiaajonadeen romonjon monej iwoi buuju menjo mewombaanon otoko (greed) amakebuya. Selegia mepeseen momoso kaana engangia qerereen sewankiki laligon uuqeqe qaa tokoronkota lan jenkebuya. Nemunmanjurugia yonoo jegia mende ten koma iwoi awaawaajon dangisen mende jen nesagesa (nenhololo) amakebuya. Anutuwaa telambelan ama lolomoninkebuya.

³ “Anaa lomboga,” jen woso momo mende amakebuya. Tosaana yonoo singisonogogia mende mesaon iikawaa uuboolia bosimakebuya. Gemaqeqe qaa kisama jen iyangia mende galen koma aon ejemba horon ureen ama onomakebuya. Nanamemen awagaajon mojogia tiiro togonkebuya.

⁴ Memelolo ama iyangiaa aingia otaan jeubaba qenkebuya. Sewankiki laligon jaba-arambaranon uugia utitiro uugere amakebuya. Sele busuwaa

siin korisorogiaajon siin mamaga moma Anutuwaajon mogi kamaanqeqeta kolooro gogoraagen amakebuya. ⁵ Anutuwaa Buᅇa gawon bakasasan bosima silemale ama Sonda aren lan otaan mondonkejuto, nanamemengianon Anutuwaa ku-usunᅇa ii kondama qakoomakeju. Ejemba kaanᅇa ii mono jawo ama misingon gema unun laligowa. ⁶ Yoᅇoononga tosanon lan liligon ejemba mirigianon uma qaa kelenon uuqege meᅇ onoma gejagia qeduunkeju. Gejagia qeduugi emba tosanon loorin yoᅇoonon qokotaankeju. Emba singisongogiaa gamuwaa-
 jon kamaan unuro siingia kombombanᅇa kania kania iikanon yaiwisisi meᅇ ononᅇi sisau anjuti, iyononon ii gbawiin fua manera meᅇ kokosiin ononᅇi qaa motogianon kamaan ununkeja.

⁷ Emba kaanᅇa yoᅇonon moma bimoon suulan qaa kuma onom-butiwaajon mondon makejuto, Buᅇa qaa honᅇaa kania ii kamban so moma kotowombaajon amamaankeju. ⁸ *Iijipt kantriwaa tiriqoonjon eja qagara Janes ano Jambres yoronon Mooses tuarenjen ama muri. Ejemba takapolakaya yoᅇonon iyoroo so Buᅇa qaa honᅇaajon tuarenjen amakeju. Ejemba kaanᅇa yoᅇoo momogianon sooro kaamaa koloojuti, ii mono Anutunon momalaarigia anᅇotete mero kamaan unuro Pombo nanangianon sologowaa.

⁹ Kamban toroga selegia meᅇ umakebuto, gawongiaa honᅇa ii kamban mende koriro janᅇon qaombaa. Iijipt eja yoroo kaniagara asuganon kolooroti, iyoᅇoo kaamaagiaa kanianon mono

* **3:8:** Eks 7.11

iikawaa so asuganon kolooro ejemba kuuyanon ii iima asariwuya. Kian.

Poolwaanon jenkooto qaa tetegoya

¹⁰ Yonoonon kaen koloowaato, niinon laaligonaa toona morota kuun aren ambe. Ejemba Buna qaa kuma onoma nanamemena ama men laligoweti giinon ii iima modaborojan. Laaligonaa toona otaan momalaariwaa komagbiligbili pondan men siimbobolo mokosinon laligoweti iikawaa sunduya jen jegi moma sorogojan. Uumeleen alauruna uunanon jopagon onoma laligowe. Tuarenjen angosisiri ama nongi iikanon kaparan koma kotiin nama laligowe. ¹¹ *Sisiwerowero kakasililin kania kania ama noma laligogiti, ii mojan. Antiokia, Aikoniam ano Listra taon karoon kanon siimbobolo noo qananon uro konajilin mobeti, ii iwoi kanjanawo kolooro. Yei, mangaa siita! Angosisiri mokosinon bosima laligoweto, Ponon ii kuuya kanona metogon nono.

¹² Qaa koi mono moba: Ejemba Kraist Jiisaswo qokotaan nama laaligo kombombaana laligon iikawaa komagbiligbilialia ambombaajon momakejuti, ii kuuyanon sisiwerowero mokoloowuya. Nii angosisiri ama nongiti, een, tosaana on kaanagadeen ama onombuya.

¹³ Tiriqoonon ejemba bologa Buna gawon selesele men onompopo qenkejuti, iyononon toroqen kileqileenkebuya. Yononon ejemba tosaana tiligon onoma iyangia kaanagadeen tiligon aon laligowuya.

* **3:11:** Apo 13.14-52; 14.1-7, 8-20

¹⁴ Yoŋononj kaenj laligowuyato, Timoti gii Buŋa qaa honja moma uu kononjanonj ama uuwoiwoiya qaa moma laarijani, mono iikanonj toroqen bonj qenj nama kotiinj laligowa. Daenj yoŋononj kuma gongiti, giinonj iyoŋoo kaniagia moma kotojanj. Ii moma laarij onjonjaniwaajonj mono Buŋa qaa koronsonj menj mende zololonjonj mesaowa.

¹⁵ Uumeleembaa Buŋa Tere Toroya ii meraganonjadeenj moma sorogonj laligonj kouna. Giinonj mono ii weenjonj romonjonona momakootoga asariro iikawaa qaganonj nama Hamoqeqe Toyaa kania moma asariwa. Ii moma asarij Kraist Jiisas moma laarij muna hamo qenj gono toroqen letoma laligowa.

¹⁶ Anutunonj Buŋa Terewaa qaaya kuuya ii ejemba tosaŋa sololoonj onono oogita kokaenj menj qeangonj nonombaatiwaajonj eja: Ii weenjoninj Anutunonj uunana sololoonj kana honja kuma nonoma kilenjananaajonj temboma jenj nonoma mindinjonj nonomakeja ano laaligo solanja laligowombaajonj gejanono nonoma koma gbilinj nonomakeja. ¹⁷ Anutuwaaw ejemba anana ii weenjonj koma gbilinj Anutu jetaa so kotiinj akadamunanawo koloonj gawonj awaa kuuya mewombaajonj jojorinj laligowonja. Kianj.

4

Poolnonj gawonja mundanja Timotiwaa qaganonj ano.

¹ Kinj Poŋnana Kraist Jiisasnonj asuginj jaawo laligowonjati, me komunj ewonjati ananaa qaanana gosinj jenj tegonj tosaŋa anana bentotojanonj ama galenj koma

nonombaa. Niinon Jisas ii ano Anutu yoroo jaasewangaranon nama gii uuwaa gawon mewagatiwaajon jen koton gonjen. Ii otaamambaajon jen qaa ii jojopon qanon somongona mobe sokombaa.

² Kokaen jen koton gonjen: Giinon Buᅇa qaa jen ejemba uugia kuun onoma laligowa. Mobutiwaa kambanajon mogi sokonja me mende sokonji, mono kilen kaparan koma waama qaa jen asarin laligowa. Ejemba kilenajon jen onoma mindinqindin ama galen meme qaa jen uuwaa qaa onoma laligowa. Qaaga mobu me mende mobuti, ii kilen mono mokosinon nama kana hona kamban so kuma onoma laligowa.

³ Anana momalaariwaa qaa kamban kokaamba ejemba qeangowutiwaajon kuma onomakejonto, kamban mon kan kuuro iikanon momalaariwaa qaa batuya mon mobubutiwaajon togon gejagia gojombuya. Qaa morota morota mobombaajon gejagia koriro ejawaa eja kelemalelen horon ononji kan ejemba qaa ii me woi mobombaa siin mobuti, iikawaa so kuma ononji laligowu.

⁴ Kaen laligon Buᅇa qaa hona mobubutiwaajon lolomonin ama gejagia gojoma ben sosomban lan jenkejuti, iyonooon meleema geja ama moma laligowu. ⁵ Laaligo kaen me kaen utegon koloowaati, Timoti gii mono kilen bon qen zen nama nanamemenga tororo galen koma aon laligowa. Anᅇosisiri ama gombuti, iikawaa simboboloya mono moma mokosinon bosima laligowa. Uukuukuu (ewanjelis) ejawaa gawon aren ii sokoma kuuya medaborowa.

⁶ Kamban koriga ilaan gomambaajon ama-maamanatiwaajon kaen jejen. Tando lopion mepeseewombaajon oro qen jakenon ama oogi kaasonon umakero. Iikawaa so niinon laaligona Anutuwaajon ama qeleema gawonja men laligowetiwaajon gawman yononon qaana somongon nugi neenaa sana maamanatiwaajon dodowijen. Namo koi mesaamanatiwaa kambanonon mono kan kuumambaajon dodowin karo mojen.

⁷ Aanvole ejanon kuu aan kambanonon haamo amambaajon esuna kuuya men kululuun bobogarin kenji, niinon iikawaa so momalaari koma gbilin kuu aan akadamuyawo andaborojen. Kraist moma laarin jeta ten komambaa qaa jen somongoweti ii mende kolatin qakoombeto, iikawaa manjaya mono pondan kotiin qen laligowe.

⁸ Ponon jenteego Toya dindina koloon laaligona gosin solana koloon laligoweti, iikawaa ila sorona ii jen tegon nonota noojon mamboma eja. Ponon eleema kawaati kamban iikanon ii noma aronanon kono kemero qabunanawo koloomanja. Ii noojonadeen mende nombaato, ejemba jopagon mun mombo asugiwaatiwaajon mambomakejuti, ii iyonoo arogianon kaanagadeen kono kemen onombaa. Kian.

Nejaurunanon nomesaon qeqelalan kenji.

⁹⁻¹⁰ *Kamban kokaamba balombaa nanamemen ama menkejuti, nenana Deemas

* **4:9-10:** Kol 4.14; Flm 24; 2 Kor 8.23; Gal 2.3; Tai 1.4

iinonj uuta iikanonj somonjonj nomesaonj Tesalonaika sitinonj keno. Neņana Kresens iinonj Galesia prowinsnonj keno. Taitusnonj Dalmesia balononj keno. Kawaajonj gii mono uulaņawo noononj kamambaajonj kaparanj komba. ¹¹*Luuk iinonj anodeeņ niwo laligojo. Maaknonj welenj geņ nombaatiwaaajonj mamaga moma iwaajonj amamaajeņ. Kawaajonj Maak wama motoonj kawao. ¹²*Neņana Tikikus wasiņ mube Efesus sitinonj keno. ¹³*Troas taononj laligonj malekuna eja qata Karpus iwaa mirinonj mesaoweti, mono ii meņ kawa. Kaanagadeeņ tere lama selianonj oonj lipiņgiti, noononj lama selia ii mono kaparanj koma mewa ano kawaa gematanonj buk tosaņa ii mujonj meņ kawa.

¹⁴*Aleksander, silwa kopa oonj qokoqokotaa eja mojanj, iinonj bologa kania kania mamaga ama noma laligoro. Poņnonj nanamemeņa gosiņ iikawaa so ironja meleeno qaganonj uro siim-bobolo mobaati ii mojeņ. ¹⁵Iinonj qaananaajonj mamaga tuarenjeņ ama nonoma laligoro. Kawaajonj gii kaanagadeeņ mono iwaajonj galen meņ aonj laligowa.

¹⁶Indiņ mutuya mindimindiri qaa jake waņanonj ama nonji qaana kitia jewe moņnonj moņ mende kaņ nii naņgonj noma jeroto, alauruna kuuya yonononj boratiņ nomesaogi. Anutunonj singisonjgogia iikawaa kitia qagianonj ambabotiwaajonj qama koolijeņ.

* **4:11:** Kol 4.14; Flm 24; Apo 12.12, 25; Apo 13.13; 15.37-39; Kol

4.10 * **4:12:** Apo 20.4; Ef 6.21-22; Kol 4.7-8 * **4:13:** Apo 20.6

* **4:14:** 1 Tim 1.20; Ond 62.12; Room 2.6

17 Yoŋonoŋ nomesaogito, Poŋnoŋ ilaan nono. Niinoŋ Buŋa qaa jeŋ ejemba uu kuuŋ oŋoma gawoŋ ii kuuya medaboroŋatiwaajoŋ ama meŋ kotiiŋ nono. Kantri kuuya yoŋonoŋ Buŋa ii mobu-tiwaajoŋ moma ilaan noma laion kawalia yoŋoo qaa oogianoŋ giliŋ nombubotiwaajoŋ aŋgoŋ koma jeganonŋa metogoŋ nono kamaawe.

18 Poŋnoŋ bologa kania kania meŋ nombubotiwaajoŋ metogoŋ nono saanoŋ Siwe bentotoŋaa uutanoŋ eu umaŋa. Pombaa qata mono suulaŋ mepeseeniŋ kambaŋ tetegoya qaa akadamuyawo kolooŋ eŋ ubaa. Qaa ii oŋanoŋ.

Yeizozo qaa tetegoya

19 *Gii mono noo yeizozona Prisila ano loya Akwila yorojoŋ ano Onesiforuswaa sumanuruta yoŋoojoŋ jena mobu. 20 *Neŋana Erastus mesaowe Korint sitinoŋ laligoja. Trofimus ii Miletus sitinoŋ mesaowe ji kiro eja. 21 Kawaaajoŋ koŋuru kambaŋ mende karo mono baatanonŋ kokanoŋ noononŋ kamambaajoŋ kaparaŋ komba. Eja qagia Yubulus, Pudens, Linus, Klodia ano uumeleenŋ alaurunana kuuya yoŋonoŋ yeizozogia jeŋ aŋgi goonoŋ kaja.

22 Oo Timoti, Poŋnoŋ unaga kotuegoŋ giwo namba.

Anutuwaa kalenmoriaŋanoŋ mono oŋowo ewa. Kiaŋ.

* **4:19:** Apo 18.2; 2 Tim 1.16-17

* **4:20:** Apo 19.22; Room 16.23; Apo 20.4; 21.29

**Uumeleembaa Buŋa Tere Soomongo Gbilial
The New Testament and portions of the Old
Testament in the Borong Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Borong long
Niugini**

Copyright © 2002, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Borong

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

63589f8b-9426-5ce2-9520-ca0cf2b65c47